

Ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van twee geënte bruine beuken in Wetteren

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED,

Gelet op het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.1.1, laatst gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;

Gelet op het advies van het college van burgemeester en schepenen van Wetteren, gegeven op 15 februari 2016, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Gelet op het advies van het departement van de Vlaamse overheid, bevoegd voor leefmilieu, natuur en energie, gegeven op 3 maart 2016, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Overwegende dat het advies van de departementen of agentschappen van de Vlaamse overheid, bevoegd voor ruimtelijke ordening, woonbeleid en onroerend erfgoed, mobiliteit en openbare werken, landbouw en visserij niet tijdig is meegedeeld en dus geacht wordt gunstig te zijn;

Gelet op het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, gegeven op 11 februari 2016, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Overwegende het waarderend onderzoek voor de twee geënte bruine beuken waarvan de resultaten zijn opgenomen in het administratief dossier;

Overwegende de wetenschappelijke waarde van de twee geënte bruine beuken die als volgt wordt omschreven:

De twee geënte bruine beuken zijn zeldzaam en uitzonderlijk omwille van hun omvang, zeker gezien de groeiplaats in een eerder zandige context. Bij dergelijke bodemcondities wordt immers een geringere diktegroei geregistreerd ten opzichte van de meer vruchtbare lemige of zandlemige contexten;

Overwegende de historische waarde van de twee geënte bruine beuken die als volgt wordt omschreven:

De twee geënte bruine beuken behoren, voortgaande op hun geschatte leeftijd van minstens 180 jaar, tot de oudst bewaarde voorbeelden van geënte bomen. Het enten van bomen is een veredelingsstechniek die vooral vanaf het einde van de 18de eeuw in Vlaanderen is gepropageerd. Het planten van geënte bomen droeg bij tot het bereiken van bijzondere groei- en bladkenmerken, in dit geval een decoratieve parkboom met een zware, grillige stambasis, een opvallend geprononceerd wortelstelsel en bladeren met een diepe en donkere kleur,

BESLUIT:

Artikel 1. Met toepassing van artikel 6.1.1 tot en met artikel 6.1.11 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 6.2.1 van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 worden de volgende onroerende goederen voorlopig beschermd als monument: twee geënte bruine beuken (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'), met inbegrip van een cirkelvormige zone met een straal van 15 m rond beide bomen, Wegvoeringstraat 44 in Wetteren, bekend ten kadaster: Wetteren, 2de afdeling, sectie E, perceelnummers 538F (deel), 544E (deel), 551C (deel), 551H (deel) en deel uitmakend van het openbaar domein.

De gebouwenconstructies die gedeeltelijk in deze cirkelvormige afbakening opgenomen zijn, bezitten geen erfgoedwaarde en zijn slechts opgenomen omwille van het ondergrondse wortelstelsel. Hierbij is uitgegaan van een kroonprojectie, inclusief een verwachtbare groeimarge.

De voorlopig beschermde onroerende goederen zijn aangeduid op het plan dat als bijlage bij dit besluit wordt gevoegd.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van de voorlopig beschermde goederen wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Art. 2. Het monument heeft de volgende erfgoedwaarden:

- 1° wetenschappelijke waarde
- 2° historische waarde.

De erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken van het monument zijn:

- 1° De groeiplaats is gesitueerd in een stadstuin binnen het dichte stadswefsel van Wetteren. De omvangrijkste geënte bruine beuk met gemeten stamomtrek 6,35 m (2014), op 1 m gemeten, onder de entplaats, bevindt zich op de oostelijke rand van de centrale gazonpartij. Het andere exemplaar met gemeten stamomtrek 4,84 m (2014), eveneens op 1 m gemeten, onder de entplaats, bevindt zich ten zuidwesten van de centrale gazonpartij in een heestermassief. Het omvangrijkste exemplaar betreft één van de dikste geënte bruine beuken in Vlaanderen. Dikkere, maar mindere vitale exemplaren van bruine beuk voor Vlaanderen zijn conform de Beltrees-databank enkel op locatie bekend uit Kruibeke, Itterbeek en Beveren.
- 2° De beide geënte beuken hebben een opvallend geprononceerd oppervlakkig wortelgestel, een sterk vergroeide entplaats en een grillige stambasis. De totale hoogte bedraagt circa 25 m, de hoogte van de takvrije stam is 3 tot 4 m. De diameter van de afzonderlijke boomkruinen bedraagt telkens gemiddeld 20 m (2014).

Art. 3. Voor het beschermde monument gelden de volgende beheersdoelstellingen:

De geënte bomen dienen geen actieve beheersingrepen, zoals snoeien te ondergaan. Er worden enkel preventieve beheersmaatregelen voorzien, waarbij de vitaliteit van de bomen goed wordt opgevolgd.

Rekening houdend met eventuele externe bedreigingen van de standplaats van de bomen, worden ten aanzien van de duurzame instandhouding best enkele codes van goede praktijk toegepast:

- 1° Bodemverdichting in de omgevende wortelzones dient maximaal vermeden te worden, onder meer door het voorzien van waterdoorlatende verhardingen en door het plaatsen van drukverdelende rijplaten wanneer de wortelzone in het kader van de werken toch zou moeten overreden worden. Bouwmaterialen mogen niet gestapeld worden in deze zone.

- 2° Ten behoeve van het behoud van de beeldwaarde van de boom en het vermijden van schorsbrand worden best geen snoei-ingrepen uitgevoerd die het kroonsilhouet van de bomen kunnen aantasten. Indien er bepaalde kroondelen moeten verwijderd worden dan dient dit (zowel in de breedte als in de hoogte) tot het strikte minimum beperkt te worden.
- 3° Eventuele preventieve maatregelen kunnen verder bestaan uit het omzichtig plaatsen van een drainage- en beluchtingssysteem in de omgevende wortelzones.
- 4° Eventuele grondwateronttrekkingen in de omgeving, ook op naburige percelen, dienen zeer omzichtig te gebeuren met aandacht voor het herinfiltreren van grondwater via continue retour-bemaling.
- 5° Bij bouwwerkzaamheden op naburige percelen dienen toren- en hijskranen steeds boven de boomkruinen te zwenken waarbij strikt moet worden toegezien dat kabels en lasten de kruinen niet raken.

In geval van conditie- of vitaliteitsverlies van de geënte bomen moet er een expertiseverslag worden opgesteld door een deskundige boomverzorger en moeten de daarin vervatte maatregelen worden uitgevoerd. Deze werken mogen niet worden aangevat zonder een toelating van het agentschap Onroerend Erfgoed of, zoals vermeld in artikel 6.4.4, §1, eerste lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, van de erkende onroerenderfgoedgemeente.

Art. 4. De zakelijkrechthouders en de gebruikers van het beschermde monument zijn verplicht de instandhouding en het onderhoud ervan te verzekeren door:

- 1° het goed als een goede huisvader te beheren en de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen tegen schade ten gevolge van brand, blikseminslag, diefstal, vandalisme, wind of water;
- 2° de toestand van het goed regelmatig te controleren;
- 3° regulier onderhoud uit te oefenen;
- 4° onmiddellijk passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen te nemen in geval van nood.

Art. 5. Voor de volgende handelingen moet een toelating worden aangevraagd:

- 1° het plaatsen, slopen, verbouwen of heropbouwen van een constructie;
- 2° het plaatsen van opschriften, publiciteitsinrichtingen of uithangborden, met uitzondering van verkiezingspubliciteit en met uitzondering van tijdelijke publiciteitsinrichtingen, waarbij wordt bekendgemaakt dat het goed te koop of te huur is, op voorwaarde dat de totale maximale oppervlakte niet meer bedraagt dan 4 m², aan te brengen;
- 3° het plaatsen of wijzigen van boven- en ondergrondse nutsvoorzieningen en leidingen;
- 4° het plaatsen of wijzigen van afsluitingen, met uitzondering van gladde schrikdraad en prikkeldraad met houten, ontschorste smalle palen, ten behoeve van veekering;
- 5° het aanleggen, structureel en fundamenteel wijzigen of verwijderen van wegen en paden;
- 6° elke reliëfwijziging van de bodem, wijziging van het hydrografisch netwerk of werk dat impact kan hebben op het grondwaterpeil;
- 7° het vellen of beschadigen van bomen en struiken, met uitzondering voor dode bomen, en elke handeling die een wijziging van de groeiplaats en groeivorm van de bomen en de struiken tot gevolg kan hebben;
- 8° het aanleggen of wijzigen van verharding of het uitbreiden van bestaande verhardingen;
- 9° het aanleggen van sport- en spelinfrastructuur of parkeerplaatsen;
- 10° het fundamenteel en structureel wijzigen van de aanleg van historische tuinen en parken en begraafplaatsen;
- 11° het organiseren van activiteiten die het normaal gebruik van het beschermd onroerend erfgoed overstijgen;

12° het gebruiken van chemische verdelgingsmiddelen, groeiremmers, groeistimulatoren, hormonale behandelingen, thermische onkruidverdelgers of andere verdelgingsmiddelen.

Er is geen toelating vereist voor het onmiddellijk nemen van passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen in geval van nood, noch voor de uitvoering van regulier onderhoud.

Brussel, **12 APR. 2016**

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS